

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๐๓๙

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางการกำหนดค่าธรรมเนียมในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๖/ว ๗๒๘๒ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดได้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามความในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๗ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีการอนุญาตต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ

จากกรณีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนงานสถานบริการ กรมการปกครองได้ตรวจพิจารณาของทุกจังหวัด ปรากฏว่าไม่มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือ ต่อเติมสถานบริการ และกรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป แต่ละจังหวัดมีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการดำเนินการ ไม่เหมือนกัน กรมการปกครองจึงได้หารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย โดยที่ประชุมมีความเห็นให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ดังนี้

๑. อัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการ

(๑) พื้นที่ของสถานบริการเท่าเดิม กรณีนี้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น

(๒) พื้นที่ของสถานบริการลดลง พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องคืนค่าธรรมเนียมเพราะเหตุที่พื้นที่ลดลงดังกล่าวในปีนั้น แต่ใบอนุญาตในปีต่อไป พนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามอัตราของพื้นที่ที่ลดลงดังกล่าว

(๓) พื้นที่ของสถานบริการเพิ่มขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเก็บค่าธรรมเนียมของพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นตามอัตราในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ในสัดส่วนของระยะเวลาใบอนุญาตที่เหลืออยู่ในปีนั้น

๒. อัตราค่าธรรมเนียม ขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย และทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเก็บในอัตราของผู้ที่ได้รับอนุญาตใหม่เช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และยึดถือเป็นแนวทางการปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายถาวรวัฒน์ คงแก้ว)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ทำการปกครองจังหวัด
(กลุ่มงานปกครอง)
โทร. ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓

ปค.

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 040031
วันที่ 9 ตุลาคม 2558

ที่ มท ๐๓๐๗.๖/ ว ๗๖๗๖

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๕๘

รับที่ 4993
วันที่ 14 ต.ค. 2558

เรื่อง แนวทางการกำหนดค่าธรรมเนียมในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๖/ว ๑๘๐๗ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๕/๔๑๙
ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ แจ้งให้จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามความในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๗ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีการอนุญาตต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ นั้น

กรมการปกครอง ได้ตรวจพิจารณาแล้วปรากฏว่าการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการ ทุกจังหวัดไม่มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการดำเนินการ ไม่เหมือนกัน จึงได้หารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย โดยที่ประชุมมีความเห็นให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ดังนี้

๑. อัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการ

(๑) พื้นที่ของสถานบริการเท่าเดิม กรณีนี้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น

(๒) พื้นที่ของสถานบริการลดลง พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องคืนค่าธรรมเนียมเพราะเหตุที่พื้นที่ลดลงดังกล่าวในปีนั้น แต่ใบอนุญาตในปีต่อไปพนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามอัตราของพื้นที่ที่ลดลงดังกล่าว

(๓) พื้นที่ของสถานบริการเพิ่มขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเก็บค่าธรรมเนียมของพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นตามอัตราในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ในสัดส่วนของระยะเวลาใบอนุญาตที่เหลืออยู่ในปีนั้น

๒. อัตราค่าธรรมเนียม ขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย และทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเก็บในอัตราของผู้ที่ได้รับอนุญาตใหม่เช่นเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

ปรเมศวร์ ยมานันท์

(นายประดิษฐ์ ยมานันท์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓
โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๙

สบร.3
ที่ 1901 (11.00)
ลงวันที่ 3 ก.ย 58

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย สป. ส่วนร่างกฎหมาย โทร. ๐-๒๒๒๒-๒๘๔๙

ที่ มท ๐๒๐๘.๕/๔๑๙ **วันที่** ๒ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง แจ้งมติที่ประชุม

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

ตามที่กรมการปกครองได้มีหนังสือที่ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๖/๑๒๖๒๕ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ขอหารือหารือการกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายสถานบริการให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ช่วยตรวจพิจารณา นั้น

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้วในการประชุมครั้งที่ ๔๖/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยที่ประชุมได้มีมติให้กรมการปกครองรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๔๖/๒๕๕๘ วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายยงยุทธ ชื้นประเสริฐ)
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๔๖/๒๕๕๘
วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑.	นายสวัสดิ์	ส่งสัมพันธ์	กรรมการ ทำหน้าที่ประธาน
๒.	ศ.พิเศษ กมลชัย	รัตนสกาววงศ์	กรรมการ
๓.	ศ. พิเศษ ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ
๔.	นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ
๕.	นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	กรรมการ
๖.	นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ
๗.	นายชูเกียรติ	รัตนชัยชาญ	กรรมการ
๘.	นางสาววัณณนา	บุนนาค	กรรมการ
๙.	นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ
๑๐.	นายโชติ	เชื้อโชติ	กรรมการ

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.

๑๑.	นายคณิต	คงช่วย	กรรมการและเลขานุการ

นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.

๑๒.	นายยงยุทธ	ชื้นประเสริฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภัต		ติดราชการ

ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร รักษาราชการแทนรองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร

๒.	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย - ว่าง		
๓.	นายพินัย	อนันตพงศ์	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นางสาวจิตรลดา	เหลืองภิรมย์	นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.
๒.	นางสาวชัชฎาภรณ์	กอผจญ	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมการปกครอง
สำนักสอบสวนและนิติการ

๑.	นายบัณฑูร	นริศรางกูร	ผู้อำนวยการส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓
๒.	นายศราวุฒิ	พงศ์พญา	นิติกรชำนาญการ
๓.	นางสาวสุดใจ	นุ่นเกตุ	นิติกรปฏิบัติการ

สำนักบริหารการปกครองท้องที่

๑.	นายปิยะพงษ์	บุญส่ง	ผู้อำนวยการส่วนการเมืองและการเลือกตั้ง
๒.	นายสมบูรณ์	ตันติการุณย์	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายสิธิชัย	จินดาหลวง	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานท้องถิ่น รักษาราชการแทน หัวหน้าสำนักงาน จ.ส.ท.
๒. นายธนกฤต	รัตนพันธ์	นิติกรชำนาญการ
๓. นางสาวประทุมพร	ปัดทุมมา	นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุมเนื่องจากร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภัต ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร รักษาราชการแทนรองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร ประธานกรรมการ ติดราชการที่ประชุมจึงมีมติให้นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ กรมการปกครองได้เสนอหารือการกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายสถานบริการ

ผู้แทนกรมการปกครองชี้แจงว่า

๑. ต้นเรื่อง

กรมการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๖/๑๒๖๒๕ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ขอหารือการกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายสถานบริการ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑.๑ กรมการปกครองได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ปรากฏว่าแต่ละจังหวัดแจ้งการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการดำเนินการบางประเภทไม่เหมือนกัน หรืออาจมีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่ไม่ถูกต้อง ดังนี้

(๑) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการทุกจังหวัดไม่มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

(๒) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป แต่ละจังหวัดกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการดำเนินการ ไม่เหมือนกัน

๑.๒ คณะทำงานพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับสถานบริการ ได้ดำเนินการจัดประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณากรณีอัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการและกรณีอัตราค่าธรรมเนียม ขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปแล้ว ที่ประชุมมีมติดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีอัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการให้หารือไปยังคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย โดยคณะทำงานมีความเห็นว่าการเก็บค่าธรรมเนียมเท่าจำนวนพื้นที่โดยถือวัตถุประสงค์ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ พ.ศ.๒๕๔๘ ในพื้นที่ที่ขอย้ายไปหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมที่ขยายพื้นที่เท่านั้น ถ้าไม่ขยายพื้นที่ก็ไม่เก็บค่าธรรมเนียม และให้หารือไปด้วยว่าถ้ามีการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมให้ออกใบอนุญาตใหม่ ถูกต้องหรือไม่

ประเด็นที่สอง กรณีอัตราค่าธรรมเนียม ขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป ให้เก็บค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกับขอใบอนุญาตตั้งใหม่

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่าอัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการและอัตราค่าธรรมเนียม ขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป เป็นปัญหาข้อกฎหมายยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และมีความเห็นแตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการเก็บค่าธรรมเนียมสถานบริการทั้งสองกรณีดังกล่าวจึงเห็นควรหารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

๒. ข้อพิจารณา

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่ากฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต ๑๑ และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดค่าธรรมเนียมตามขนาดพื้นที่ของสถานบริการ แสดงว่าขนาดพื้นที่เป็นสาระสำคัญ หากมีการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการซึ่งทำให้ขนาดพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป ย่อมต้องเสียค่าธรรมเนียมในส่วนต่างนั้นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ส่วนกรณีการแก้ไขพื้นที่นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ก็สามารถดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมในใบอนุญาตเดิมได้

ประเด็นที่สอง เห็นว่า ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการเป็นการอนุญาตเฉพาะตัว และตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มิได้กำหนดไว้ให้โอนใบอนุญาตแก่กันได้แต่อย่างใด ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่มีอำนาจที่จะอนุญาตให้เปลี่ยนผู้รับอนุญาตหรือโอนใบอนุญาตให้แก่กันได้ต้องขอใบอนุญาตใหม่เท่านั้น ในกรณีผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการถึงแก่ความตาย และทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป นั้น กระทรวงมหาดไทย เห็นว่าหากทายาทมิอาจจะประกอบกิจการสถานบริการสืบแทนผู้รับอนุญาตเดิมได้จะส่งผลทำให้ผู้ประกอบกิจการ โดยสุจริตต้องได้รับความเดือดร้อน กระทรวงมหาดไทยจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.๒๕๐๙ ข้อ ๑๑ กำหนดว่าหากทายาทมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๖ และไม่ปรากฏประวัติการกระทำความผิดตาม ข้อ ๓ ของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งสถานบริการ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ทายาทซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอเข้าดำเนินกิจการสถานบริการต่อไป ทั้งนี้

จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาต โดยแนวทางปฏิบัติดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อให้การดำเนินกิจการสถานบริการไม่สะดุดหยุดลงระหว่างที่ทายาทขอใบอนุญาตใหม่เท่านั้น ดังนั้น เมื่อใบอนุญาตเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาต หากทายาทประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปก็จะต้องขอใบอนุญาตใหม่ในนามของตน โดยทายาทดังกล่าวต้องเสียค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกับผู้ได้รับใบอนุญาตรายใหม่ อย่างไรก็ตามเพื่อความละเอียดรอบคอบ และสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป จึงเห็นควรส่งเรื่องดังกล่าวหารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยตามที่กรมการปกครองเสนอ

ทั้งนี้ นายอภินันท์ ชื่อธานุวงศ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย สั่งและปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยช่วยให้พิจารณาให้ความเห็น

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมการปกครองแล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีอัตราค่าธรรมเนียมในการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานบริการให้หารือไปยังคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย โดยคณะทำงานมีความเห็นว่าการเก็บค่าธรรมเนียมเท่าจำนวนพื้นที่โดยถือวัตถุประสงค์ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ พ.ศ.๒๕๔๘ ในพื้นที่ที่ขอย้ายไปหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมที่ขยายพื้นที่เท่านั้น ถ้าไม่ขยายพื้นที่ก็ไม่เก็บค่าธรรมเนียม และให้หารือไปด้วยว่าถ้ามีการย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมให้ออกใบอนุญาตใหม่ ถูกต้องหรือไม่

เห็นว่ามาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการฯให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติและบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้กำหนดค่าธรรมเนียมไว้ดังนี้ (๑) ใบอนุญาตตั้งสถานบริการ (๒) ใบแทนใบอนุญาตตั้งสถานบริการ และ (๓) การต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ และในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงลักษณะ ขนาด หรือประเภทของสถานบริการก็ได้ ดังนั้น ตามข้อหารือดังกล่าวมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาเป็น ๒ กรณี ได้แก่

<u>กรณีที่หนึ่ง</u> กรณีค่าธรรมเนียมในการย้ายสถานที่ตั้งสถานบริการ

เห็นว่าเนื่องจากตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.๒๕๐๙ ไม่ได้กำหนดเรื่องค่าธรรมเนียมการย้ายสถานที่ตั้งสถานบริการไว้ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้

<u>กรณีที่สอง</u> กรณีมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานที่ตั้งสถานบริการเดิม หรือย้ายสถานที่ที่ตั้งสถานบริการ และทำให้พื้นที่ของสถานบริการมีพื้นที่ เท่าเดิม ลดลงหรือเพิ่มขึ้น จะต้องเสียค่าธรรมเนียมเท่าไร

เห็นว่าหลักการในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติสถานบริการฯจะคิดค่าธรรมเนียมเป็นเหมาจ่ายรายปีตามจำนวนพื้นที่ของสถานบริการ ดังนั้น เมื่อได้รับใบอนุญาตปีใดแล้ว และในระหว่างปีนั้นปรากฏว่ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานที่ตั้งสถานบริการเดิม หรือย้ายสถานที่ที่ตั้งสถานบริการ

(๑) **พื้นที่ของสถานบริการเท่าเดิม** กรณีนี้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น

(๒) **พื้นที่ของสถานบริการลดลง** เช่น ใบอนุญาตที่ได้รับในปีนั้นมีพื้นที่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่เกิน ๓๐๐ ตารางเมตร ซึ่งเสียค่าธรรมเนียมในอัตราฉบับละ ๓๐,๐๐๐ บาท เมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานที่ตั้งสถานบริการเดิม หรือย้ายสถานที่ที่ตั้งสถานบริการ และทำให้พื้นที่ของสถานบริการลดลงน้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร ซึ่งเสียค่าธรรมเนียมในอัตราฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต

ตั้งสถานบริการพ.ศ. ๒๕๔๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องคืนค่าธรรมเนียนเพราะเหตุที่พื้นที่ลดลงดังกล่าวในปีนั้น แต่ใบอนุญาตในปีต่อไปพนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามอัตราของพื้นที่ที่ลดลงดังกล่าว

(๓) **พื้นที่ของสถานบริการเพิ่มขึ้น** เห็นว่าถึงแม้หลักการในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติสถานบริการฯจะคิดค่าธรรมเนียมเป็นเหมาจ่ายรายปีตามจำนวนพื้นที่ของสถานบริการก็จริง แต่เนื่องจากพื้นที่ของสถานบริการที่เพิ่มขึ้น เป็นเพราะเหตุที่มีแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติมสถานที่ตั้งสถานบริการเดิม หรือย้ายสถานที่ที่ตั้งสถานบริการ ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเก็บค่าธรรมเนียมของพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นในตามอัตราในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ในสัดส่วนของระยะเวลาใบอนุญาตที่เหลืออยู่ในปีนั้น เช่น ใบอนุญาตที่ได้รับในปีนั้นมีพื้นที่ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางเมตร ซึ่งเสียค่าธรรมเนียมในอัตราฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือต่อเติม หรือย้ายสถานที่ที่ตั้งสถานบริการ และทำให้พื้นที่ของสถานบริการเพิ่มขึ้นเกิน ๑๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่เกิน ๓๐๐ ตารางเมตร ซึ่งเสียค่าธรรมเนียมในอัตราฉบับละ ๓๐,๐๐๐ บาท ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว การคิดคำนวณค่าธรรมเนียมจะคิดโดยวิธีการดังนี้ {(อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามพื้นที่ที่เพิ่มขึ้น) ลบด้วย (สัดส่วนของค่าธรรมเนียมตามพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นกับระยะเวลาตามพื้นที่เดิมที่เสียค่าธรรมเนียมไว้)} ลบด้วย {(อัตราค่าธรรมเนียมอายุใบอนุญาตที่จัดเก็บไว้) ลบด้วย (สัดส่วนของค่าธรรมเนียมกับระยะเวลาตามพื้นที่เดิมที่เสียค่าธรรมเนียม)} เท่ากับ ค่าธรรมเนียมที่ต้องจัดเก็บเพิ่ม ตัวอย่างสมมุติว่าใบอนุญาตมีอายุ ๑ ปี และช่วงที่พื้นที่ของสถานบริการเพิ่มขึ้นใบอนุญาตมีอายุเหลือ ๖ เดือน จึงคำนวณได้ดังนี้ {(๓๐,๐๐๐) – (๑๕,๐๐๐)} = ๑๕,๐๐๐ – ๕,๐๐๐ = {(๑๐,๐๐๐) – (๕,๐๐๐)} = ๑๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพราะเหตุที่พื้นที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวในปีนั้นอีก ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น แต่ใบอนุญาตในปีต่อไปพนักงานเจ้าหน้าที่จะเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามอัตราของพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว

ประเด็นที่สอง กรณีอัตราค่าธรรมเนียม ขอออกใบอนุญาต กรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป ให้เก็บค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกับขอใบอนุญาตตั้งใหม่

เห็นว่าตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มิได้บัญญัติเกี่ยวกับการโอนใบอนุญาตไว้ ใบอนุญาตดังกล่าวจึงเป็นสิทธิเฉพาะตัวจึงไม่สามารถโอนแก่กันได้ ประกอบกับตามข้อ ๑๑ ของคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ก็กำหนดห้ามโอนกิจการสถานบริการทั้งระหว่างบุคคล รวมทั้งการโอนกิจการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล แต่เนื่องจากตามข้อ ๑๑ ของคำสั่งกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว กำหนดยกเว้นให้โอนกิจการสถานบริการเฉพาะกรณีผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการถึงแก่ความตาย และทายาทมีความประสงค์จะดำเนินกิจการสถานบริการต่อไป เมื่อผู้จัดการมรดกหรือทายาทซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามพระราชบัญญัติสถานบริการฯสามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งสถานบริการได้ โดยใบอนุญาตที่ทายาทได้รับถือเป็นใบอนุญาตใหม่ การเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าวพนักงานเจ้าที่จะต้องเก็บในอัตราของผู้ที่ได้รับใบอนุญาตใหม่เช่นเดียวกัน

มติที่ประชุม ให้กรมการปกครอง รับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒ กรมการปกครองเสนอข้อหารือแนวทางปฏิบัติกรณีเลิกกิจการสถานธนานุบาล

ผู้แทนกรมการปกครองชี้แจงว่า

๑. นายพีรพันธุ์ สังข์เรือง นายกเทศมนตรีตำบลแม่ริมได้มีหนังสือ ที่ ชม ๖๑๕๐๑ /๑๐๓๙ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ขอเลิกกิจการรับจำนำของสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมตามมติที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลแม่ริม สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ด้วยเหตุ ๒ ประการดังนี้

๑.๑ มีข้อร้องเรียนการกระทำที่ไม่เหมาะสมของผู้จัดการ

๑.๒ เงินที่ใช้ลงทุนในกิจการสถานธนานุบาลใช้เงินจำนวนมาก

๒. เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ จังหวัดเชียงใหม่แจ้งเทศบาลตำบลแม่ริมให้พิจารณาทบทวนมติสภาเทศบาลตำบลแม่ริมซึ่งเห็นชอบให้ปิดกิจการสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมและให้ระบุเหตุผลว่ามีการยกเลิกกิจการสถานธนานุบาลแล้วจะกระทบต่อผู้ประสงค์จะใช้บริการหรือไม่อย่างไร

๓. เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ เทศบาลตำบลแม่ริมแจ้งจังหวัดเชียงใหม่ว่า ได้มีการหารือเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้วในการประชุมสภาเทศบาลตำบลแม่ริม สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และตั้งแต่ปิดกิจการสถานธนานุบาลแล้ว ยังไม่พบปัญหาเกิดขึ้นต่อผู้มาใช้บริการแต่อย่างใด

๔. มติคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีมติอนุญาตให้สถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมต่ออายุใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำประจำปี ๒๕๕๖ ได้

๕. เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ จังหวัดเชียงใหม่แจ้งนายอำเภอแม่ริมเพื่อให้แจ้งเทศบาลตำบลแม่ริมทราบว่า ตามที่เทศบาลตำบลแม่ริมได้แจ้งขอยกเลิกกิจการโรงรับจำนำ(สถานธนานุบาล)ประจำปี ๒๕๕๖ ไปให้จังหวัดพิจารณานั้น จังหวัดเชียงใหม่ได้รับทราบและยกเลิกการออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ (สถานธนานุบาล) ของเทศบาลตำบลแม่ริมแล้ว

๖. เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ จังหวัดเชียงใหม่ได้มีหนังสือแจ้งอธิบดีกรมการปกครองว่า ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำได้มีมติอนุญาตให้จังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำประจำปี ๒๕๕๖ ให้กับโรงรับจำนำที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำอยู่ก่อนในปี ๒๕๕๕ ได้นั้น สำหรับเทศบาลตำบลแม่ริมแจ้งว่ามีความประสงค์ขอเลิกกิจการโรงรับจำนำตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ เป็นต้นไป และจังหวัดได้ยกเลิกการออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ(สถานธนานุบาล) ของเทศบาลตำบลแม่ริมแล้ว

๗. เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อำเภอแม่ริมได้มีหนังสือแจ้งนายกเทศมนตรีตำบลแม่ริมว่า ตามที่เทศบาลตำบลแม่ริมได้แจ้งขอยกเลิกกิจการโรงรับจำนำ(สถานธนานุบาล) ประจำปี ๒๕๕๖ ไปให้จังหวัดพิจารณานั้นอำเภอแม่ริมได้รับแจ้งจากจังหวัดเชียงใหม่ว่าได้ดำเนินการยกเลิกการออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ (สถานธนานุบาล) ของเทศบาลตำบลแม่ริมดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

๘. เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่ได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลแม่ริมว่า ตามที่เทศบาลตำบลแม่ริมได้ส่งงบการเงินของสถานธนานุบาลตำบลแม่ริมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ให้สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่ตรวจสอบนั้น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่ได้ตรวจสอบงบดังกล่าวแล้ว พบว่า

๘.๑ เทศบาลตำบลแม่ริมได้แจ้งการยกเลิกกิจการสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ทำให้การเลิกกิจการสถานธนานุบาลมีผลสมบูรณ์แล้ว

๘.๒ เมื่อเลิกกิจการ กิจการจะต้องจัดทำงบการเงิน ณ วันเลิกกิจการและส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจสอบและต้องแต่งตั้งให้มีผู้ชำระบัญชีและกำหนดค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายที่จะต้องเกิดขึ้นหลังการเลิกกิจการ แต่เนื่องจากงบการเงินที่ส่งให้ตรวจดังกล่าวมิใช่งบการเงิน ณ วันเลิกกิจการ

สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่จึงขอทราบว่ากระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติในการเลิกกิจการสถานธนานุบาลไว้หรือไม่ หากไม่ได้กำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทยจะให้ถือวันใดเป็นวันเลิกกิจการ และสามารถเบิกค่าใช้จ่ายอะไรได้บ้างหลังวันเลิกกิจการ เพื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้ทำการรับรองงบการเงินให้ต่อไป

๙. เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗ เทศบาลตำบลแม่ริมได้มีหนังสือหารืออำเภอแม่ริมและอำเภอแม่ริมได้มีหนังสือขอหารือจังหวัดเชียงใหม่ตามผลการตรวจสอบของสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่ตามข้อ ๗

๑๐. สำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน จ.ส.ท.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจากจังหวัดเชียงใหม่ว่า เทศบาลตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือขอหารือกรณีเทศบาลตำบลแม่ริมแจ้งยกเลิกกิจการสถานธนานุบาลต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ โดยเทศบาลตำบลแม่ริมไม่ได้รับการต่อใบอนุญาตจัดตั้งโรงรับจำนำเนื่องจากได้ดำเนินการขอต่อใบอนุญาตจัดตั้งโรงรับจำนำประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว ต่อมาได้มีหนังสือขอยกเลิกการขอต่อใบอนุญาตดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน จ.ส.ท.) และเทศบาลตำบลแม่ริม มีความเห็นแตกต่างกันดังนี้

สำนักงาน จ.ส.ท.เห็นว่าเมื่อเทศบาลตำบลแม่ริมได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ จึงมีผลเป็นการเลิกกิจการรับจำนำตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

เทศบาลตำบลแม่ริมมีความเห็นว่า เทศบาลตำบลแม่ริมไม่ได้รับการต่อใบอนุญาตจัดตั้งโรงรับจำนำ เนื่องจากได้ดำเนินการขอต่อใบอนุญาตจัดตั้งโรงรับจำนำประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว ต่อมาได้มีหนังสือขอยกเลิกการขอต่อใบอนุญาตฯเป็นการเลิกกิจการรับจำนำตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕

สำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน จ.ส.ท.) ขอหารือประธานกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ ๒ ข้อ ดังนี้

๑. วันใดเป็นวันเลิกกิจการรับจำนำของสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริม

๒. สามารถเบิกค่าใช้จ่ายใดได้บ้างหลังเลิกกิจการแล้ว

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ.๒๕๐๕

ตามข้อหารือข้อแรกที่ว่า วันใดเป็นวันเลิกกิจการรับจำนำของสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริม พิจารณาแล้วเห็นว่านายพีรพันธุ์ สังข์เรือง นายกเทศมนตรีตำบลแม่ริมได้มีหนังสือ ที่ ชม ๖๑๕๐๑ /๑๐๓๙ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ขอเลิกกิจการรับจำนำของสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมซึ่งจังหวัดได้รับเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามหนังสือเทศบาลตำบลแม่ริม ที่ ชม ๖๑๕๐๑/๑๐๓๙ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ไม่ได้ระบุวันเลิกกิจการรับจำนำของสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมไว้ ดังนั้น จึงให้ถือว่าวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่เทศบาลตำบลแม่ริมได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ทราบเป็นวันที่เทศบาลตำบลแม่ริมประสงค์ขอเลิกกิจการรับจำนำตามมาตรา ๓๒ เป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวซึ่งไม่ต้องได้รับการการอนุญาตแต่อย่างใด และกรณีนี้ไม่ใช่การเลิกกิจการรับจำนำเพราะใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำสิ้นอายุและไม่ได้รับ

ใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำใหม่ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งจะมีผลเป็นการเลิกกิจการรับจำนำในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ (ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕) อนึ่ง มติคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีมติอนุญาตให้สถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมต่ออายุใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำประจำปี ๒๕๕๖ ได้ ก็ไม่มีผลประการใด เพราะสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมได้เลิกกิจการไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

๒.ตามข้อ ๑ เมื่อถือว่าวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นวันขอเลิกกิจการสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมการที่เทศบาลตำบลแม่ริมได้มีหนังสือแจ้งขอเลิกกิจการรับจำนำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก่อนเลิกกิจการน้อยกว่าเจ็ดวัน จะมีผลอย่างไร

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำเห็นว่าตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ กฎหมายมิได้กำหนดว่า หากผู้รับจำนำมีหนังสือแจ้งขอเลิกกิจการรับจำนำให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก่อนเลิกกิจการน้อยกว่าเจ็ดวันจะมีผลอย่างไร จึงเห็นว่า เมื่อผู้รับจำนำได้มีหนังสือแจ้งเลิกรับจำนำให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก็มีผลให้เป็นการเลิกกิจการรับจำนำแล้ว เพราะเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวซึ่งไม่ต้องได้รับการอนุญาตแต่อย่างใด

<u>ตามข้อหารือข้อที่สองที่ว่า</u>เทศบาลตำบลแม่ริมสามารถเบิกค่าใช้จ่ายใดได้บ้างหลังเลิกกิจการแล้ว ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ.๒๕๐๕ มิได้บัญญัติเรื่องนี้ไว้แต่อย่างใด

๒.จากการตรวจสอบแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน จ.ส.ท.)กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นใช้ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้สถานธนานุบาลปฏิบัติงาน จะใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกิจการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งคณะกรรมการจัดการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(จ.ส.ท.)ได้วางระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ในเรื่องต่างๆ ไว้ โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกิจการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๖ เช่น

๒.๑ ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.ว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ.๒๕๕๑

๒.๒ ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.ว่าด้วยสวัสดิการหลังพ้นจากการเป็นพนักงานธนานุบาล พ.ศ.๒๕๕๔

๒.๓ ระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนนอกเหนือจากเงินค่าจ้างของพนักงานสถานธนานุบาล พ.ศ.๒๕๔๗

ดังนั้น ในการพิจารณาว่า เทศบาลตำบลแม่ริมสามารถเบิกค่าใช้จ่ายใดได้บ้างหลังเลิกกิจการรับจำนำของสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริม จึงเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการจัดการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน จ.ส.ท.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรออกเป็นระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกิจการสถานธนานุบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๖ ข้อ ๙ เพื่อเป็นแนวทางในการเบิกค่าใช้จ่ายหลังเลิกกิจการรับจำนำของสถานธนานุบาลเทศบาลตำบลแม่ริมต่อไป

๑. <u>มาตรา ๓๒</u> ผู้รับจำนำผู้ใดประสงค์จะเลิกกิจการรับจำนำก็ให้กระทำได้ แต่จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก่อนเลิกกิจการโรงรับจำนำไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ผู้ซึ่งเลิกกิจการรับจำนำจะรับจำนำภายหลังที่เลิกกิจการรับจำนำแล้วไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จำนำและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจำนำตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจำนำที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

๒. มาตรา ๓๓ ผู้รับจำนำผู้ใดต้องเลิกกิจการรับจำนำเพราะใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำสิ้นอายุและไม่ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำใหม่ ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จำนำและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจำนำตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจำนำที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำได้ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยมีนายอภินันท์ ชื่อธานุวงศ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานการประชุม ที่ประชุมมีมติรับทราบและมีความเห็นว่าเมื่อพิจารณาอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการตอบข้อหารือหรือวินิจฉัยข้อกฎหมายไว้แต่อย่างใด จึงมีความเห็นให้ฝ่ายเลขานุการฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำมีหนังสือหารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยเพื่อตอบข้อหารือดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้รับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมการปกครองและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแล้วมีความเห็นว่าในกรณีการเสนอเรื่องเพื่อขอหารือต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยจะต้องจัดทำเป็นหนังสือ โดยมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และประเด็นข้อกฎหมายที่จะหารือ พร้อมทั้งความเห็นเบื้องต้นของหน่วยงานในประเด็นดังกล่าว แล้วนำเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยช่วยพิจารณาให้ความเห็น เมื่อปลัดกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้หารือแล้ว คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย จึงจะพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวได้ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่ากรมการปกครองไม่ได้มีหนังสือนำเรียนปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยช่วยพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นที่ขอหารือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย จึงไม่อาจรับไว้พิจารณา

มติที่ประชุม ให้กรมการปกครองรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

(นายยงยุทธ ชื้นประเสริฐ)
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จดรายงานการประชุม

(นายคณิต คงช่วย)
กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม